

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра психології і туризму

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прогнозування і планування туристичної діяльності

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм і рекреація
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
освітня програма	Туризмознавство
статус дисципліни	вибіркова

Форма здобуття освіти	денна/заочна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	II
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

Розробник силабусу: доцент кафедри психології і туризму, к.і.н., доц.
Зінченко В.А.

Схвалено на засіданні кафедри психології і туризму,
08 червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

Пояснювальна записка

Метою навчальної дисципліни «Прогнозування та планування туристичної діяльності» є формування у здобувача вищої освіти, як майбутнього фахівця туристичної сфери основоположних понять прогнозування та планування туристичної діяльності, що саме по собі представляє собою основу знань спеціаліста сфери туризму та рекреації. У зв'язку з цим вивчення даного курсу надає йому особливу важливість і особливе значення.

Завданням вивчення дисципліни «Прогнозування та планування туристичної діяльності» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з основами прогнозування та планування туристичної діяльності, а також формування таких загальних та спеціальних (фахових) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.

ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації.

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації.

Результати навчання:

РН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

РН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.

РН9. Розробляти та реалізовувати проєкти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.

РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATIONAMI на національному, регіональному та локальному рівнях.

РН13. *Здійснювати аналіз проблем та визначати перспективи розвитку туризму за результатами власних наукових досліджень.*

Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

Денна форма здобуття освіти (I семестр):

3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 10 год.

семінарські заняття – 10 год.

самостійна робота – 700 год.

Заочна форма здобуття освіти (I семестр):

3 кредитів ЄКТС; 90 год., у тому числі:

лекції – 4 год.

семінарські заняття – 2 год.

самостійна робота – 84 год.

Навчально-тематичний план дисципліни
«Прогнозування та планування туристичної діяльності»

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
			лекції	семінарські заняття	самостійна робота
1.	Тема 1. Основи прогнозування та планування туристичної діяльності.	2	2		
2.	Тема 2. Бізнес-планування туристичної діяльності.	2	2		
3.	Тема 3. Ризики туристичного бізнесу.	2	2		
4.	Тема 4. Рентабельність туристичної діяльності.	2	2		
5.	Тема 5. Перспективи розвитку туристичної діяльності.	2	2		
6.	Тема 6. Умови формування бізнес-плану.	2		2	
7.	Тема 7. Дохідна частина бізнес-плану.	2		2	
8.	Тема 8. Витратна частина бізнес-плану.	2		2	
9.	Тема 9. Моделювання бізнес-плану туроператора.	2		2	
10.	Тема 10. Моделювання бізнес-плану турагента.	2		2	
	Модульна контрольна робота			2	
	Разом годин за модулем 1	22	10	12	

	Усього годин	22	10	12	

**Перелік тем і зміст лекційних занять
з дисципліни «Прогнозування та планування туристичної діяльності»**

Тема 1. Основи прогнозування та планування туристичної діяльності.

Мета вивчення: ознайомлення з основними принципами та правилами прогнозування і планування в туристичному бізнесі.

Провідна ідея: донесення здобувачу вищої освіти розуміння значимості зазначених в темі понять.

Ключова проблема: складність сприйняття здобувачами вищої освіти матеріалу через відсутність практичного досвіду.

Основні питання: планування, прогнозування, бізнес-план.

Тема 2. Бізнес-планування туристичної діяльності.

Мета вивчення: вивчення здобувачами освіти основних понять про бізнес-план.

Провідна ідея: сформувати навички практичного володіння темою.

Ключова проблема: віртуальні уява практичного втілення.

Основні питання: прибуткова та витратна частини бізнес-плану, рентабельність, ризики, фактори впливу.

Тема 3. Ризики туристичного бізнесу.

Мета вивчення: комплексне розширення знань про туристичний бізнес.

Провідна ідея: донесення реальної інформації про ризики туристичного бізнесу.

Ключова проблема: складність сприйняття через відсутність практичного досвіду у здобувача вищої освіти.

Основні питання: об'єктивні ризики, суб'єктивні ризики.

Тема 4. Рентабельність туристичної діяльності.

Мета вивчення: надати здобувачам вищої освіти знання про рентабельність в бізнесі.

Провідна ідея: надати здобувачам вищої освіти розуміння про шляхи досягнення рентабельності.

Ключова проблема: складність сприйняття матеріалу через відсутність практичного досвіду здобувачами вищої освіти.

Основні питання: рентабельність, ризик, прибуток, збитки.

Тема 5. Перспективи розвитку туристичної діяльності.

Мета вивчення: надати здобувачам вищої освіти інформацію про перспективи розвитку туристичної діяльності.

Провідна ідея: досягти розуміння здобувачами вищої освіти факторів перспектив розвитку туристичної діяльності.

Ключова проблема: складність сприйняття окремих положень за відсутністю практичного досвіду.

Основні питання: перспективи розвитку, фактори впливу.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Денна форма здобуття освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувачів вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем вищої освіти теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи здобувача з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2 (10 x 2 = 20)**. Таким чином, сума балів (**максимум 20+20=40**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання здобувачем вищої освіти додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум 20+20+10=50**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань обов'язкової позааудиторної самостійної роботи, невідвідування семінарських занять позначаються “0” балів.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв'язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до іспиту з «Сталий розвиток туризму» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з «Сталий розвиток туризму». Здобувач вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна

		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
		2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 4

1. Принципи прогнозування в туризмі (Рівень А).
Максимальна кількість балів – 10.
2. Умови формування бізнес-плану. (Рівень В).
Максимальна кількість балів – 15.
3. Проаналізуйте закономірності формування туристського попиту (Рівень С).
Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5-6 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв'язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Підсумковий контроль

Залік

В умовах **дистанційного навчання** здобувачі складають залік в **он-лайн режимі** на інформаційній платформі Microsoft Office Teams в реальному часі відповідно до розкладу заліково-екзаменаційної сесії, складеного деканатом факультету. Обов'язковою умовою складання заліку є підключення з відеозв'язком (з персонального комп'ютера, телефону або іншого пристрою). Під час приєднання здобувача вищої освіти до онлайн конференції він / вона для ідентифікації обов'язково має показати свій студентський квиток, залікову книжку або інший документ, що посвідчує особу.

Процес проведення заліку передбачає співбесіду викладача з кожним здобувачем за питаннями підсумкового контролю (додаються). Надання часу для підготовки до відповіді не передбачається.

Під час складання заліку має здійснюватися відеозапис відповідей здобувачів (з обов'язковим інформуванням про це здобувачів перед початком заліку) з подальшим збереженням цих записів. Здобувачі мають

дотримуватися усіх вимог академічної доброчесності. У разі їх порушення викладач припиняє процедуру прийняття заліку у здобувача та виставляє 0 балів.

Критерії оцінювання відповіді здобувача під час заліку:

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь здобувача повністю відповідає змісту питання. Основні проблеми розкриті чітко та в повній мірі.	Відповідь здобувача лише частково відповідає/не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначено нечітко/не визначено.
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні питання розкриті повністю і ґрунтовно.	Основні питання розкриті лише частково і без належної глибини/зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Здобувач вільно й коректно користується понятійно-категоріальним апаратом дисципліни.	Здобувач майже не користується термінологією.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача в повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо відповідь здобувача не відповідає хоча б одному із зазначених критеріїв.

Шкала відповідності оцінок

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну у такий спосіб:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX	– не зараховано.

Заочна форма здобуття освіти

На заліку оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу здійснюється так само, як на іспиті. Викладач ставить студентові не менше двох питань, які оцінюються кожне **окремо** в 4-бальній шкалі (“відмінно” – “5”, “добре” – “4”, “задовільно” – “3”, “незадовільно” – “2”). Потім виводиться загальна оцінка за відповідь на заліку як середнє арифметичне з оцінок за кожне питання з округленням до десятої частки. Ця оцінка помножується на коефіцієнт **20***.

Отримане значення становить **підсумковий рейтинговий бал**, якому відповідає **оцінка за шкалою ЄКТС** і **оцінка** за національною шкалою (“зараховано”, “не зараховано”) за таблицею:

Підсумковий рейтинговий бал (кількість балів за 100-бальною шкалою)	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за залік
90 – 100	A	зараховано
82 – 89	B	
75 – 81	C	
66 – 74	D	
60 – 65	E	
0 – 59	FX	не зараховано

Плани семінарських занять

навчальної дисципліни «Прогнозування та планування туристичної діяльності»

Семінарське заняття 1. Умови формування бізнес-плану. (2 години).

Питання для обговорення теми:

1. Передумови.
2. Аналіз ринку.
3. Місія туристичної фірми.
4. Фінансово-економічний аналіз.

* Наприклад, до екзаменаційного білета входять 3 питання. На іспиті за перше питання студент отримав «5», за друге – «4», за третє – «4». Середнє арифметичне з округленням до десятої частки становить **4,3**. **4,3** помножуємо на коефіцієнт **20**: **4,3 x 20**

5. Кадрове забезпечення діяльності.

Основна література:

1. Титова Е.А. Військовий туризм як новий напрям на туристському ринку. Туризм і культурна спадщина: міжвузівський збірник наукових праць. Київ, 2013. С. 94-101.
2. Устименко Л. М., Булгакова Н. В. Основи туризмознавства. Київ : Ліра, 2018. 80 с.
3. Хоменко Л. М. Прогнозування та планування діяльності туристичних фірм. Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : Зб. тез доп. Міжнар. науково-практ. конф., м. Мукачево, 14 трав. 2015 р

Семінарське заняття 2. Дохідна частина бізнес-плану.(2 години).

Питання для обговорення теми

1. Можливості дохідності.
2. Формування дохідності.
3. Варіанти збільшення дохідності.

Основна література:

1. Бець Т.М., Брунець Б.Р. Принципи формування туристичної інфраструктури. Туризм та географія : науковий збірник. Випуск № 21. 2012. С.8-15.
2. Денисенко М. П., Ольшанська В. О., Григорчук Д. В. Розвиток міжнародного туризму в контексті прогнозів ВТО. Вчені записки університету "КРОК". 2019. № 4 (56). С. 41–47.

Семінарське заняття 3. Витратна частина бізнес-плану (2 годин).

Питання для обговорення теми

1. Поняття про витрати.
2. Ризики.
3. Оптимізація витрат.

Основна література:

1. Бець Т.М., Брунець Б.Р. Принципи формування туристичної інфраструктури. Туризм та географія : науковий збірник. Випуск № 21. 2012. С.8-15.

2. Денисенко М. П., Ольшанська В. О., Григорчук Д. В. Розвиток міжнародного туризму в контексті прогнозів ВТО. Вчені записки університету "КРОК". 2019. № 4 (56). С. 41–47.
3. Закон України «Про туризм».
4. Хоменко Л. М. Прогнозування та планування діяльності туристичних фірм. Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : Зб. тез доп. Міжнар. науково-практ. конф., м. Мукачево, 14 трав. 2015 р.

Семінарське заняття 4. Моделювання бізнес-плану туроператора (2 годин).

Питання для обговорення теми

1. Туроператорство.
2. Види діяльності.
3. Умови діяльності.

Основна література:

1. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму : навч. посіб. Київ : Знання, 2011. 344 с.
2. Смирнов І., Любіцева О., Винниченко І. Співпраця України з ЄС та НАТО у транспортно-логістичній сфері: геополітичні та єврологістичні проекти. Війна та туризм : Міжнар. науково-практ. конф., м. Київ, 11 листоп. 2022 р.
3. Зінченко В.А. Особливості бізнес-планування в системі сфери обслуговування. Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації. 2019. Т. 2. № 2. С. 284–291.

Семінарське заняття 5. Моделювання бізнес-плану турагента (2 годин).

Питання для обговорення теми

1. Турагенство.
2. Види діяльності.
3. Умови діяльності.

Основна література:

1. Зінченко В.А. Особливості бізнес-планування в системі сфери обслуговування. Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації. 2019. Т. 2. № 2. С. 284–291.
2. Зінченко В.А. Проблеми впливу форс-мажорних обставин на індустрію гостинності (на прикладі пандемії COVID-19). Вісник Київського національного університету культури і мистецтв. Серія «Туризм». Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2020. Т. 3. № 2. С. 209–218

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини
2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом

у обговоренні ключових питань теми)	5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
	3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
	1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
	0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Вимоги до виконання позааудиторної самостійної роботи

Позааудиторна самостійна робота передбачає такі види :

а) Створення навчальних кейсів

Найважливішими завданнями освіти в Україні є підготовка освіченої, творчої особистості, тому застосування кейс-методу як особливої технології навчання і виду самостійної роботи видається надзвичайно актуальними. Сутність кейс-методу полягає в тому, що засвоєння знань і формування вмінь є результатом активної самостійної діяльності студентів і, в силу цього, відбувається творче опанування професійними знаннями, навичками, вміннями і, що важливо, розвиває здібності мислити.

Кейс – це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що містить структурований опис ситуацій, запозичених з реальної практики ситуацій (від англ. case – «випадок»). підготовлену за спеціальним форматом і призначену для навчання студентів (курсантів) аналізу різних видів інформації, її узагальненню, пошуку можливих варіантів її вирішення.

Застосування кейс-методу під час самостійної роботи сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти:

- аналітичних навичок (вміння відрізнити дані від інформації, класифікувати, виділяти суттєву та несуттєву інформацію, аналізувати, представляти та добувати їх; мислити чітко й логічно),
- практичних навичок (формування на практиці навичок використання теорії, методів та принципів),
- творчих здібностей (генерація альтернативних рішень),
- комунікативних навичок (вміння вести дискусію, переконувати, використовувати наочний матеріал та інші медіа-засоби, кооперуватися в групі, захищати власну точку зору, переконувати опонентів, скласти короткий та переконливий звіт),

- соціальних навичок (оцінка поведінки людей, вміння слухати, підтримувати в дискусії чи аргументувати протилежні думки, контролювати себе тощо).

Вимоги до створення кейсу:

- навчальна проблема має бути пов'язана з матеріалом, що вивчається;
- проблеми повинні представляти пізнавальну значущість;
- проблемні питання повинні спиратися на досвід і знання здобувача вищої освіти отримані під час навчання і практики;
- основним своїм змістом проблема повинна давати напрям пізнавальному пошуку, вказувати напрям до її рішення.

Обговорення навчальної проблеми, яка міститься в кейсі:

- Залучення учасників до обговорення реальної ситуації. Введення в ситуацію. Опис ситуації.
- Виконання індивідуального завдання. Пошук необхідного інформаційного матеріалу.
- Усвідомлення і формулювання проблеми на основі інтерпретації ситуації.
- Виявлення причин виникнення даної проблеми.
- Вироблення різних способів дії (варіантів вирішення проблеми) в даній ситуації – альтернатив.
- Вибір кращого рішення (альтернативи) з опорою на аналіз позитивних і негативних наслідків кожного, а також на аналіз необхідних ресурсів для їх здійснення.
- Складання програми діяльності з орієнтацією на первинні цілі первинні цілі і реальності їх реалізації (з визначенням конкретних кроків і наповненням їх змісту).

б) доповідь у формі мультимедійної презентації

Мультимедійна презентація урізноманітнює навчальний процес, підвищує продуктивність навчальної роботи, дає можливість урахувати особливості конкретної аудиторії та кожного окремого слухача.

Загальні вимоги до мультимедійної презентації:

У презентації має бути не менше 10 слайдів. Перший слайд – це титульний, на якому слід представити: назву презентації, прізвище та ініціали доповідача. На наступних слайдах розміщується зміст презентації.

Під час представлення інформації в мультимедійній презентації кожен слайд має відображати одну думку. Текст має складатися з коротких слів та простих речень, слід використовувати короткі слова та речення. Рядок має містити 6-8 слів. Зводять до мінімуму кількість прийменників, прикметників, прислівників.

Заголовки слайдів мають привертати увагу аудиторії та узагальнювати основні положення слайду. Усі слайди презентації мають бути витримані в одному стилі. Краще обирати горизонтальне розміщення інформації. Не варто

перевантажувати слайд інформацією (одночасно запам'ятовується не більше 3-х фактів, висновків, визначень). Найбільша ефективність досягається тоді, коли ключові пункти відтворюються по одному на кожному окремому слайді. Слайди мають містити узагальнюючу інформацію з обраної студентом тематики. Можна використати різні підходи – текст, малюнки, блоки зі стрілками, таблиці тощо. Якщо на слайді розміщено зображення, то надпис розміщується під ним. Рекомендовано виділяти головне у тексті іншим кольором (бажано в єдиному стилі). Оптимальний розмір шрифту – 16. Розмір для заголовків та титулів – 22 або 24.

Список літератури формується у наступному порядку: 1. спочатку вказуються прізвища (в алфавітному порядку) та ініціали або назва збірки чи підручника. 2. вказується назва джерела (без лапок). 3. вказується місце видання. 4. через двокрапку вказується видавництво (без лапок). 5. після коми ставиться рік видання.

Наприклад : Битяк Ю. П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: монографія. Харків: Право, 2005. 304 с.

в) творче завдання у формі есе.

Есе – самостійна творча робота з обраної студентами тематики. Мета есе полягає в розвитку навичок самостійного творчого мислення й письмового послідовного викладу власних думок. Есе дозволяє авторові навчитися чітко й грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу, виділяти причиново-наслідкові зв'язки, аргументувати висновки; володіти науковим стилем мовлення.

Загальні вимоги до есе:

Есе має містити чіткий виклад суті поставленої проблеми, включати самостійно проведений аналіз цієї проблеми, а також висновки, що узагальнюють авторську позицію з поставленої проблеми. **Обсяг есе – 2-3 сторінки формату А 4** друкованого або рукописного тексту.

Рекомендована структура есе:

Титульний аркуш

Вступ: місія студента щодо розгляду теми есе, обґрунтування вибору цієї теми.

Під час визначення мети та завдань роботи важливо правильно сформулювати питання, на які ви збираєтеся знайти відповідь у ході свого дослідження. При роботі над вступом можуть допомогти відповіді на такі питання: «Чи потрібно давати визначення термінам, що використані в темі есе?», «Чому тема, яку я розкриваю, є актуальною на сьогоднішній день?», «Які поняття будуть залучені в мої міркування?» тощо.

Основна частина: теоретичні основи обраної проблеми й виклад основного питання.

Ця частина припускає розвиток аргументації й аналізу, а також обґрунтування їх, виходячи з наявних даних, інших аргументів і позицій щодо питання. У цьому полягає основний зміст есе й це являє собою головні

труднощі. Тому важливе значення мають підзаголовки, на основі яких здійснюється структурування аргументації; саме тут необхідно обґрунтувати (логічно, використовуючи міркування) пропоновану тезу.

Висновок: узагальнення й аргументовані висновки до теми.

Підсумовує есе або ще раз вносить пояснення, підкріплює зміст і значення викладеного в основній частині. Висновок може містити такий дуже важливий, що доповнює есе, елемент як рекомендація на застосування дослідження, на розвиток взаємозв'язків з іншими проблемами.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів
Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів

Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Гончар, Л. О. (2020). *Контролінг у готельно-ресторанному і туристичному бізнесі : практикум*. Київ: Ліра-К.
2. Гончар, Л. О. (2020). *Технологічне проектування : практикум*. Київ : Ліра-К.

3. Забуранна, Л. В., Сіренко К. В. (2016). *Маркетингові комунікації туристичних підприємств: сучасна теорія і практика : монографія.* Київ : Ліра-К.
4. Зінченко, В.А. (2019). Особливості бізнес-планування в системі сфери обслуговування. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*, 2, 284–291.
5. Ковешніков, В. С., Ковешнікова, О.В. (2021). *Основи проектування туристично-рекреаційних комплексів : навч. посібник. 2-ге вид.* Київ : Ліра-К.
6. Любіцева, О.О., Давидова О.Г. (2017). *Маркетинг у туризмі : практикум.* Київ : ВПЦ "Київ. ун-т".

Додаткова література:

1. Бець, Т.М., Брунець, Б.Р. (2012). Принципи формування туристичної інфраструктури. *Туризм та географія : науковий збірник*, 21, 8-15.
2. Денисенко, М. П., Ольшанська, В. О., Григорчук, Д. В. (2019). Розвиток міжнародного туризму в контексті прогнозів ВТО. *Вчені записки університету "КРОК"*, 4 (56), 41–47.
3. Кизим, О.М., Єрмаченко В.Є. (2012). *Туризм в умовах глобалізації: особливості та перспективи розвитку: монографія.* Харьков : Інжек.
4. Коваль, П.Ф., Алешугіна, О., Андрєєва, Г.П. (2010). *В'їзний туризм : навч. посіб.* Ніжин : Лук'яненко В. В.
5. Плецан, Х.В., Карамушка, Л.М., Пірен, М.І. (2018). *Технології лідерства та успішності в сфері туризму : навч.-метод. комплекс.* Київ : Ліра-К.
6. Романова, А.А. (2020). *Стратегія економічного розвитку туристичної індустрії України в умовах глобалізації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра екон. наук.* Чернігів, 2020.
7. Скопень, М. М. (2013). *Комп'ютерні інформаційні технології в туризмі : навч. посібник.* Київ : Кондор.
8. Смирнов, І. Г., Любіцева, О.О. (2020). *Маркетинг сталого туризму : навч. посіб.* Київ : Ліра-К, 2020.
9. Устименко, Л. М., Булгакова, Н. В. (2018). *Основи туризмознавства.* Київ : Ліра.
10. Хоменко Л. М. Прогнозування та планування діяльності туристичних фірм. *Актуальні проблеми наукового й освітнього простору в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : Зб. тез доп. Міжнар. науково-практ. конф., м. Мукачєво, 14 трав. 2015 р.*

11. Додаткові ресурси

1. Державне агентство України з туризму та курортів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>.
2. Сайт Державної служби туризму і курортів. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.tourism.gov.ua>
3. Інформація про туристичні виставки в Україні [Електронний ресурс]. –

- Режим доступу : www.autoexpo.ua/ex/toursalon/, www.uitt-kiev.com.
4. Нормативні акти України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nau.kiev.ua.
 5. Офіційний сайт Всесвітньої організації туризму. – Режим доступу : www.world-tourism.org.
 6. Посилання на сайти офіційних туристичних організацій за країнами світу. – Режим доступу : www.towd.com.
 7. Постанова КМУ №326 від 20.03.2022 «Про затвердження Порядку визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/326-2022-%D0%BF#n10>
 8. Звіт про прямі збитки інфраструктури, непрямі втрати економіки від руйнувань внаслідок військової агресії росії проти України, та попередня оцінка потреб України у фінансуванні відновлення. 2022. URL: <https://kse.ua/ua/russia-will-pay/>
 9. Члени Ради Безпеки ООН визнають дії Росії такими, що спрямовані на знищення культурної спадщини українців. URL: https://risu.ua/chleni-radi-bezpeki-oon-viznayutdiy-rosiyi-takimi-shcho-spryamovani-na-znishchennya-kulturnoyi-spadshchiniukrayinciv_n130916

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.